

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет технологій і дизайну

Кафедра технології і конструювання швейних виробів

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету технологій і дизайну

Тетяна ІВАНІШЕНА

Підпис

29 серпня 2024 р.

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Дизайн-проектування та виготовлення головних уборів

Освітньо-професійна програма Конструювання та технології швейних виробів

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Швець Галина Станіславівна
Профайл викладача	https://tksv.khmnmu.edu.ua/shvetsgs/
Е-mail викладача(ів)	shvetsh@khmnmu.edu.ua
Контактний телефон	-
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnmu.edu.ua/course/view.php?id=5510 .
Консультації	Очні: Відповідно до графіка, встановленого кафедрою; онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
В	Д			4,0	120	54	18	36			66			+	

Анотація дисципліни

Дисципліна «Дизайн-проектування та виготовлення головних уборів» є однією із вибірових фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 182 «Технології легкої промисловості». Дисципліна висвітлює питання щодо основних положень розробки нових моделей головних уборів методами художнього і конструктивного проектування.

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); лабораторні заняття (методів математичних розрахунків; графічних прикладних програм, мобільних додатків), самостійна робота, і мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок з проектування головних уборів, з високими показниками якості.

При викладанні дисципліни використовуються активні і творчі форми проведення занять, зокрема оглядові лекції (для студентів заочної форми здобуття освіти) тощо

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Поглиблення теоретичної і практичної підготовки фахівця, спрямованої на вирішення типових та складних завдань із розробки нових моделей головних уборів методами художнього і конструктивного проектування.

Завдання дисципліни. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з виробництва та технологій легкої промисловості або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність використовувати знання і розуміння фундаментальних наук для вирішення професійних задач. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи для визначення характеристик матеріалів та виробів легкої промисловості. Здатність

здійснювати техніко-економічне обґрунтування виробничих рішень, зокрема з вибору матеріалів, асортименту продукції, їх споживних властивостей та устаткування технологічних процесів.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: Застосовувати абстрактне мислення у розв'язуванні складних спеціалізованих задач з виробництва та технології легкої промисловості. Визначати характеристики та якість продуктів легкої промисловості у лабораторних умовах за допомогою сучасних методів виробничого контролю. Володіти професійною термінологією та основними поняттями з матеріалознавства, конструювання, технології, дизайну, товарознавства, технологічних процесів виготовлення виробів легкої промисловості, номенклатури показників якості. Збирати, обробляти, аналізувати інформацію, що стосується виробів легкої промисловості, технологій їх виробництва, експертизи якості, техніко-економічних показників та попиту. Формувати структуру асортименту виробів легкої промисловості у відповідності до їх цільового призначення й вимог стандартів та споживачів.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції	Тема лабораторного заняття	Самостійна робота студентів		
			зміст	год.	література
1	2	3	4	5	6
1	Основні завдання дисципліни. Про культуру головного убору. Пластична анатомія голови людини.	Аналіз зовнішньої форми голови	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 1), підготовка до виконання ЛР1	3	[1] с. 4-17; [2] с.3-28
2			Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 1), підготовка до виконання ЛР1	3	
3	Класифікації головних уборів по різним видам ознак	Аналіз зовнішньої форми голови	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 2), підготовка до виконання ЛР1	3	[1] с. 35-45; с.49-58; [2] с. 23-31
4			Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 2), підготовка до захисту ЛР1 та до виконання ЛР2	3	
5	Історія розвитку головних уборів. Форма головного убору – розвиток і спадковість у часі.	Пропорції обличчя	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 3), підготовка до виконання ЛР2	3	[1] с. 236-243; 263-270; 280-404; 414-483; [2] с.109-116
6			Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 3). Підготовка до захисту ЛР2 та до виконання ЛР3	3	
7	Розвиток головного убору в системі костюма.	Розробка колекції головних уборів за джерелом творчості	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 4), підготовка до виконання ЛР3	3	[1] с. 17-21; 25-28; [2] с. 15-25
8			Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 4). Підготовка до виконання ЛР3	3	
9	Розвиток головного убору в системі костюма.	Розробка колекції головних уборів за джерелом творчості	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 4). Підготовка до виконання ЛР3	3	[1] с. 17-21; 25-28; [2] с. 15-25
10			Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 4). Підготовка до захисту ЛР3 та до виконання ЛР4	4	
11	Зв'язок головного убору з костюмом і фігурою людини. Концепція пластичного рішення костюма.	Класифікація базових форм головних уборів.	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 5). Підготовка до виконання ЛР4	4	[1] с. 4-17, с.23-35; [2] с. 95-105

12			Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 5). Підготовка до виконання ЛР4	4	
13	Принципи взаємодії тектоніки головного убору з морфологічними ознаками голови	Класифікація базових форм головних уборів	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 6). Підготовка до виконання ЛР4.	5	[1] с.384-458; [2] с. 39-64
14			Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 7). Підготовка до захисту ЛР4 та до виконання ЛР5	4	
15	Художнє моделювання головних уборів	Конструювання базових форм головних уборів, які мають в своїй основі клини	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 8). Підготовка до виконання ЛР5.	4	[1] с. 64-85
16			Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 8). Підготовка до захисту ЛР5 та до виконання ЛР6	4	
17	Основи конструювання головних уборів	Конструювання базових форм головних уборів, які мають в основі денце і стінку	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 9). Підготовка до захисту ЛР6.	5	[1] с. 54-87; [2] с.45-78
18			Підготовка до ТК	5	

Примітка* Лекції проводяться через тиждень по дві години, лабораторні заняття – через тиждень по чотири години (чисельник чи знаменник відповідно до розкладу занять)

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-organizaciyu-osvitnogo-proczesu.pdf>, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і лабораторні заняття згідно із розкладом, не запізнюватися на заняття, лабораторні роботи виконувати якісно і відповідно до графіка. Термін здачі лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене лабораторне заняття студент зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі. Лабораторні роботи виконуються індивідуально. Під час роботи над лабораторними роботами недопустимі порушення правил академічної доброчесності. У разі наявності плагіату здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати лабораторну роботу.

Набуті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання і зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua/>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «[Положення](#)», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності»).

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною *чотирибальною* шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом *позитивно*, з урахуванням коефіцієнта вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за лабораторне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед лабораторною роботою; знання теоретичного матеріалу з теми роботи; якість оформлення звіту; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення; своєчасна здача лабораторної роботи. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Контрольні заходи	Семестровий контроль, залік
Лабораторні роботи №:				Тестовий контроль	
1	2	3	4	ТК	За рейтингом
ВК*:				0,2	0

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт; ТК - тестовий контроль

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тестовий контроль для кожного студента складається з тестових завдань. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у таблиці.

Співвідношення правильних відповідей (%) і оцінки за тест

Відсоток правильних відповідей	0–59	60–74	75–89	90–100
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання
A	4,75–5,00	5	Зараховано <i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків <i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками <i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками <i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією <i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
B	4,25–4,74	4	
C	3,75–4,24	4	
D	3,25–3,74	3	
E	3,00–3,24	3	
FX	2,00–2,99	2	Незараховано <i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни <i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни
F	0,00–1,99	2	

Питання для самоконтролю з дисципліни

1. Функції головного убору у системі «костюм».
2. Форма головного убору і її функції у системі «костюм».
3. Антропометричні точки голови.
4. Теоретичні основи пластичної анатомії голови.
5. Визначення поняття “лицьовий кут”.
6. Будова черепа людини.
7. Форми лицьової частини черепа чоловіка і жінки.
8. Мімічні м'язи людини і схема їх дії.
9. Класифікація морфологічних ознак голови людини.
10. Виміри голови, які необхідні для конструювання головних уборів.
11. Основні морфологічні типи голови.
12. Класифікація базових форм головних уборів.
13. Класифікація головних уборів по тектонічним ознакам формоутворення.
14. Класифікація головних уборів по технічним ознакам.
15. Класифікація головних уборів по способу їх формоутворення.
16. Класифікація головних уборів по технічним і тектонічним ознакам
17. Класифікація головних уборів по конструктивному рішенню
18. Класифікація головних уборів по соціальним ознакам.
19. Головні убори Стародавнього Єгипту.
20. Головні убори Стародавньої Персії і Фрігії.
21. Головні убори греків, римлян, етрусків.
22. Головні убори Візантії.
23. Головні убори в епоху раннього Середньовіччя, пізнього Середньовіччя.
24. Головні убори в епоху Відродження.
25. Жіночі головні убори періоду Регенства.
26. Чоловічі головні убори XVII – XVIII ст.
27. Жіночі головні убори кінця XVIII початку XIX ст.
28. Жіночі і чоловічі головні убори кінця XIX початку XX ст.
29. Жіночі головні убори початку XX ст.
30. Жіночі головні убори 1940-х років.
31. Український національний головний убір.
32. Головний убір у російському костюмі.

33. Історія сомбреро.
34. Історія беретів.
35. Бандани.
36. Циліндр і його слід в історії.
37. Поява «треуголки».
38. Вушанка і її слід в історії.
39. Пульсація форм головних уборів в жіночому костюмі ХХ ст.
40. Зв'язок головного убору з костюмом і фігурою людини. Концепція пластичного рішення костюма.
41. Трансформація головного убору з плином часу.
42. Зміна положення головного убору відносно розмірної лінії голови і лінії присаду.
43. Вплив форми головного убору на характер деталей одягу і його форми в цілому.
44. Зв'язок ліній головного убору з лініями костюма.
45. Зв'язок форми головного убору з формою голови по величині (масі) і по геометричному виду форми.
46. Узгодження ширини і форми полей чоловічих і жіночих головних уборів з рисами обличчя.
47. Зв'язок ліній головного убору зі стабільними і мобільними рисами обличчя.
48. Принципи взаємодії тектоніки головного убору з морфологічними ознаками голови.
49. Зорові ілюзії, що виникають при сприйнятті людини в костюмі
50. Вплив головного убору на сприйняття форми голови і рис обличчя
51. Етапи проектування головних уборів.
52. Трансформація об'єктів природи в форми головних уборів.
53. Трансформація форм штучного світу в форми головних уборів.
54. Використання елементів головного убору народного костюма при створенні сучасних головних уборів.
55. Основні групи головних уборів.
56. Деталі, з яких складаються різні види головних уборів.
57. Характеристика споживчих вимог до головних уборів.
58. Характеристика виробничих вимог до головних уборів.
59. Виміри виробів, які виконуються при визначенні якості головних уборів.
60. Особливості побудови капелюшку з полями.
61. Особливості побудови кепі з 8-ми клинів.
62. Особливості побудови берету з клинів.
63. Особливості побудови шолому.
64. Особливості побудови шапки спортивного стилю.
65. Особливості побудови форм головних уборів, які мають в основі денце і стінку.
66. Моделювання головних уборів.
67. Метод розмноження форм-колодок по суміжним і крайнім розмірам.
68. Композиційні засоби проектування головних уборів.
69. Виміри голови, які необхідні при конструюванні головних уборів.
70. Розрахунковий метод створення форм головних уборів.
71. Проектування форм-колодок для виготовлення головних уборів.
72. Розробка і виготовлення лекал.
73. Автоматизовані методи побудови конструкцій головних уборів.

Рекомендована література

Основна література

1. Рябчиков М.Л. Технології та дизайн у модній індустрії: навчальний посібник / М.Л. Рябчиков, Т.М. Головенко, Л.В. Назарчук, О.Л. Ткачук, О.В. Шовкомуд – Луцьк: ЛНТУ, 2023. – 855 с.
2. Стрижова О.П. Дизайн головних уборів: навч. посібник / О.П. Стрижова, І.М. Баннова. – Хмельницький: ХНУ, 2013. – 152 с.
3. Кулешова С.Г. Проектування головних уборів. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт для студентів денної форми навчання спеціальності “Конструювання та технології швейних виробів”/ С.Г. Кулешова . – Хмельницький: ХНУ, 2013. – 54 с.

Додаткова література

1. Ніколаєва Т.В. Тектоніка формоутворення костюма: Навчальний посібник. – К.: Арістей, 2005. – 224 с.
2. Славінська А.Л. Методи і способи антропометричних досліджень для проектування одягу: монографія / А.Л. Славінська. – Хмельницький : ХНУ, 2012. – 191 с.
3. Колосніченко М. В. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу : навч. посіб. / М. В. Колосніченко, Л. І. Зубкова, К. Л. Пашкевич та ін. – Київ : ПП «НВЦ «Профі», 2014. – 386 с.
4. Кулешова С. Г. Основи комп'ютерного дизайну : метод. вказівки до лаборатор. робіт з дисципліни для студентів спец. 182 «Технології легкої промисловості» / С. Г. Кулешова, О. В. Захаркевич. – Хмельницький : ХНУ, 2019. – 103 с.
5. Ергономічне проектування одягу різного призначення : монографія / Л. В. Краснюк, О.М. Троян, О.М. Луцесвська, Ю.Б. Кокоячук, О.М. Янцаловський – Хмельницький : ХНУ, 2017. – 177 с.